

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Scipio Claromontius De Ratione Status

Chiaramonti, Scipione

[S.l.], 1679

De Rebuspubl. mixtis opinio Aristotelis, Platonis, videlicet quod dentur.
Hisque omnibus contraria Bodini opinio, quod non denutr: hujusque
rationes. XXVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10064

mixtam, nec simplicis formæ esse sinant. Et ita solutum est contrarium argumentum. Ceterum quid sit mixta resp. & an detur, jam differam capite sequenti, tam occasione hujus, quam quod præter binas rerump. divisiones traditas, primùm in tres bonas & totidem pravas, deinde in Idea effectas & existentes, de hac tertia in simplices & mixtas jam differendum superfit.

Derebusp. mixtis, Opinio Aristotelis, Platonis, Polybii, quod dentur. Hisque omnibus contraria Opinio Bodini, quod non dentur: hujusq. rationes.

CAP. XXVI.

Aristoteles (lib. 4. pol. cap. 9.) præter resp. simplices agnoscit etiam mixtas resp. de iisque compendio duo tradit: unum modus est mixtionis, alterum signum mixtionis perfectæ. Quod ad modos itaque, tres ponit, qui omnes fluunt ex certo legum temperamento rerump. contrariarum popularis & paucorum. Primum temperamentum provenit ex unione ambarum legum. Exempli gratia, persolvit popularis pauperibus stipendium, quando ad judicia veniunt, nec poenam imponit divitibus absentibus a judicio: status paucorum ex adverso punit divites, a judicio absentes, & pauperes dimittit liberos, ubi nolunt ad judicia venire. Unio legum erit ambas ponere leges, hoc est, castigare divites, qui non interfunt judiciis, & præmia dare pauperibus, qui interfunt. Hic primus mixtionis modus est. Alter modus ex privatione oritur, scilicet cum nulla legum ponitur, nec popularis, nec Oligarchica: sed cum una inter eas media sancitur. Exempli gratia, popularis concedit participes fieri reip. quibus deest census, aut qui cum admodum exiguum habent: Oligarchia participes facit solum illos, quibus magnus census est: medium erit, permittere ut participes fiant, qui censum habent mediocrem. Tertius modus est, partem capere ex populari, partem ex Oligarchia, sicque ad temperiem deducere. V. G. Popularis sorte creat magistratus, non per

per electionem, conjiciendo nomina civium omnium in loculum, & postea identidem schedulas extrahendo, a quo magistratus gerendus sit: quem admodum olim Florentiæ Antistites eligebantur. Oligarchia per suffragia eligit. Popularis non postulat censum, at quidem Oligarchia. Jam si ex populari caperetur non curare censum, & ex Oligarchia electio, temperarentur leges unius, alteriusque; enimvero eatenus exploderetur lex ex populari rep. magistratus sorte eligere, & ex Oligarchia hæc, velle censum. Idque est quantum ad modos. Dehinc quantum ad signum perfectæ mixturæ, hanc dat Aristoteles regulam, quod bene erit peracta, quando resp. ab his habebitur Oligarchia, ab illis status popularis, scilicet ut ita ansam præbeat, ut habeatur & hæc & illa, simulque non habeatur nec ista nec illa. Affert in medium remp. Spartanam, quæ a quibusd. credebatur popularis, nam multæ constitutiones ibi erant populares: liberi pauperum & divitum eodem modo cura publica educabantur: & adultiores unius alteriusque ordinis eodem modo vestiebantur, comedebantque ejusdem generis cibos in publicis conviviis. Præterea bini magistratus ampli erant in ista rep. Senatus, qui constabat ex 28. nobilibus, & Ephori, quorum quinque erant. Hi populares erant, non nobiles: & Senatores, licet solum ex nobilibus crearentur, eligebantur tamen a populo. Quibus perpensis colligebatur popularem esse. Ex adverso creari magistratus omnes per electionem, nullum sorte, & esse in manu paucorum jus vitæ & necis, exiliique mulctæ, causæ erant, quod multi illam putarent statum paucorum.

Polybius lib. histor. 6. præfert mixtam remp. simplicibus: & Romanam remp. vult perfectissimè mixtam fuisse ex regia, Aristocratica & populari: & regie partem penes consules fuisse, quorum auctoritatem, dignitatemque describit: Aristocraticæ, apud Senatum, quorum recensens potentiam, ostendit tantam fuisse, ut reges principesque illo tempore crederent illam remp. purè Aristocraticam: Popularis tandem apud populum, & comitia popularia, in quibus solis confirmabantur, & habebantur ratæ leges, ad mortem damnabantur cives Romani, pacis & belli sententia capiebatur.

Plato quoque remp. Laconicam mixtam habuit, & rectè mixtam: prætulitque mixtas resp. simplicibus, quarto de legibus: ut in lib. de rep. regno absoluto primatum concedit.

CAR.

CARDINALIS CONTARENUS consentiens quoque dari mixtas resp. & putans præstantissimam talem formam, ostendere nititur, Venetam ex mixtione oriri, sita quidem, ut regnum referat Dux, Aristocratiam Senatus, & popularem resp. concilium magnum.

JOANNES BODINUS (*lib. 2. cap. 2. de rep.*) tot gravissimis se opponit viris, contenditque nullam posse dari resp. mixtam, declarans deceptos esse contrarium sentientes, cum primisque Aristotelem. Aitque, doctorum Philosopherum, prudentiumque virorum erroris causam extitisse, quod regimen a statu non, distinxerint: quam distinctionem a se observatam esse primum profiterur. Itaque ille ait, quod conjungi possit cum quâdam forma status alia diversa imperandi forma, sed quod unus reipubl. status se misceat alteri status formæ in eadem rep. id existimat non fieri posse. Explicat se quibusdam exemplis, ex quibus satis erit afferre illud de regio statu. Ait itaque, si Rex distribuet omnibus civibus divitibus & pauperibus munia, officiaque, erit regius status, at gubernatio popularis: quod si nobilibus solum & divitibus impertiet magistratus, gubernatio erit Aristocratica & regius status. Quod deinde attinet ad sententiam suam, quod nullus status permisceri cum alio possit statu, unico demonstrat argumento, si sequimur rei summam, estque, quod majestas, (vocamus nos supremam potestatem,) per se ipsa est individua, ideoque in civitate eadem, eodemque tempore non potest communicari pluribus ordinibus, v. g. regi, senatui, & populo. Probat postea summam potestatem non esse dividuam, præterquam quod dicit demonstrasse superius cap. de auctoritate legumlatoria, quam ait non posse dividi: attamen ego largius incedens, argumenta ipsius distinguam tanquam rationes diversas. Est itaque argumentum primum, summa potestas individua est, & ut ait ipse, quoddam individuum, quare eod. momento non potest communicari uni, h. e. regi, & omnibus, hoc est, populo, itaque resp. non potest admittere mixtionem. Argumentum integrum esset hoc:

Si resp. pateretur mixtionem, hoc est, ex regio, Aristocratico & populari, Summa potestas eodem tempore inter plures divideretur, scilicet ut ejus partem caperet Senatus, partem Rex, partem populus:

At summa potestas individua est:

Quare nec resp. mixtionem non patietur.

Assumptum probat: quod jam ostenderit summam potestatem esse individuum, Alte-

Alterum argumentum est: quoniam præcipuum caput summæ potestatis est leges dare civibus, tam omnibus quam singulis. At illa potestas non potest attribui eodem tempore pluribus, hoc est, regi, populo, & Senatui: ergo nec mixta resp. datur. Quod non possit pluribus simul tribui ejusmodi potestas, probatur: nam aut vicissim obtemperabit pars una alterius legibus, aut non obediet, ut magis vero est simile. Quis enim sponte obediet, pari pollens potestate? si non, imperium erit sine capite, neque resp. quando non erit, qui pareat, aut imperet. Si una pars sponte leges ab alia accipiet, qui imperium audient, majestatem amittent: præterea dum pars una alterius imperium fert, quis frenabit imperantem, ut non tollat lege ab altera majestatem, & in se omnem transferat?

Tertium argumentum est: si concedetur facultas populo condendi legem, creandique magistratus, aliaque negotia committentur Magistratibus, sive Senatui, confiteri oportebit, statum esse popularem: cum potestas Senatui concessa & Magistratui tolli possit ad populi libitum.

Quod mixta detur Respublica, ejus veritatis fundamentum affertur.

CAP. XXVII.

Eterum infirma sunt & erronea Bodini argumenta: & opinio adversa non modo ob auctoritatem tot gravissimorum Philosophorum meretur recipi, sed & ob veritatem quoque quam continet. Fundamentum idem est, quod pro se affert, sed male Bodinus de summa potestate, quam ille individuum ponit, est vero variis modis dividua, ut jam fuse demonstrabitur. Affero itaque, esse summam potestatem dividuam, non tantum propter plurimas actiones ad illam pertinentes, sed quoque ob actionum gradus, qui ad eandem requiruntur actionem. Jureconsulti plurima ponunt capita Imperii meri: jus vitæ & necis, auctoritatem ferendarum legum, aliaque similia. Sed si ex principiis politicis rem altius perpendamus, supremam potestatem hoc pacto distinguere oportet. Tres sunt partes prudentiæ politicæ & civilis, quam divisionem habemus

L

apud